

Enkät från Beställarstämman

Folkets hus • Stockholm • 5–6 februari 2004

Sammanställning av Jessica Wallmark, SBU

Hur kan SBU
bidra till ett mer
evidensbaserat
beställararbete?

Nätverket uppdrag hälsa

Beställarstämman, Folkets Hus, Stockholm, 5-6 februari 2004

Antal deltagare i konferensen: ca 450 personer
Antal besvarade enkäter: 139 stycken

Nuvarande sysselsättning		Kön	Ålder
Tjänstemän:	70%	Kvinnor: 63%	20-34 år: 3%
Politiker:	23%	Män: 37%	35-49 år: 36%
Läkare/sjuksköterska			50-64 år: 59%
/annat yrke:	7%		65- år: 2%

Frågor

1. Känner Du till SBU (Statens beredning för medicinsk utvärdering) sedan tidigare?

Ja: 88% (Tjänstemän: 89%, Politiker: 87%, Läkare: 89%)

Nej: 12% (Tjänstemän: 11%, Politiker: 13%, Läkare: 11%) → Gå till fråga 7

2. Om Ja, vilken är Din allmänna uppfattning om kvaliteten på det arbete som SBU utför?

Mycket bra: 65% (Tjänstemän: 68%, Politiker: 59%, Läkare: 50%)

Bra: 35% (Tjänstemän: 32%, Politiker: 41%, Läkare: 50%)

Mindre bra: 0%

Dåligt: 0%

3. Har Du haft någon praktisk nytta av SBU:s resultat i Ditt arbete?

Ja: 86% (Tjänstemän: 85%, Politiker: 85%, Läkare: 100%)

Nej: 14% (Tjänstemän: 15%, Politiker: 15%, Läkare: 0%)

4.a Om Ja: Beskriv på vilket sätt Du haft nytta av SBU:s resultat:

Tjänstemän:

Kunskapsunderlag

Tagit del av rapporter som jag använder som underlag i utvecklingsarbetet

Som ett utmärkt kunskapsunderlag både i praktiskt arbete och när man svarar på t ex behoven

Fungerar som referensmaterial och underlag i programarbetet

Underlag i utredning

Ett mycket bra kunskapsunderlag i olika frågor

Användes kontinuerligt för att föra in kunskapsbaserade underlag t ex inom programarbete

Som underlag för diskussion om evidensbaserad hälso- och sjukvård

Underlag för beställning av vårdinsatser

Står för ett trovärdigt underlag

Informationsunderlag, "hänga" med i verkligheten

Vissa strukturunderlag
Underlag till olika utredningar
Underlag till kravspecifikation, underlag till diskussion med producenter
Ex Ont i ryggen-rapporten: viktigt underlag för samhällsinsatser. Försäkringskassan/Landsting mot ohälsa kopplat till rörelseorganens sjukdomar
Utvärderingar när det gäller underlaget är svårt att vara kritisk
Använder som underlag för beställningar, utvärderingskriterier
I kontakt med vårdmar
Vid vårdbeställningar
Kan diskutera vårdinnehåll/resultat med vårdaktörer
Bra beskrivningar och vägledningar. Bra att veta vad som är "evidensbaserat"
I valet av olika metoder och behandlingar, sjukdomsförebyggande
Att kunna välja väg
I min roll som tandvårdsbeställare
I beställaravtalsarbetet
I beställningar
I mitt arbete
Använt SBU-rapporter i programarbeten
Vid beställning och diskussioner inom hörselområdet
Info som är värdefullt för jobbet
I forsknings- och utredningsuppdrag
Använder det till avtal och kontakter med prof i vården när de vill införa metoder och uppföljning
Referensmaterial, uppdatering av kunskaper
I diskussion och uppföljning, beställare/producent
Under arbetet med offentlig upphandling av vårdtjänster
Avtalsarbete
Läser, försöker sprida kunskap "kräver" i avtal att vårdleverantörer arbetar enligt SBU:s råd
I överenskommelse/avtal vid befolkningsmöten m m
Vid behovsanalys
I kartläggning av behovsgrupper
Vid diskussion om införandet av nya behandlingsmetoder
Använt i utvärderings- och författarsammanhang
I arbetet med hälso- och sjukvårdsprogrammen
Vid beslut i landsting om Ont i ryggen, Strålbehandling m m
Alla SBU-dokument ingår i vårt Medicinska programarbete
I formulering/framtagande av uppdragsbeskrivningen
I arbetet med hälso- och sjukvården
I umgänget med kommunerna
Kunskapen om vilka metoder som är evidensbaserade använder jag i dialog med samarbetspartner, vårdgivare, kommuner m m
Har haft nytta för egen kunskapsutveckling
Hämta in fakta
Bekräftar vad vi har haft ett hum om
Information och inspiration
Kunskapsmässigt. Evidensbaserat. Sammanfattningar. Vetenskapliga artiklar
Resultaten som framkommit i olika rapporter
Översiktlig kunskap vid långsiktig planering
Enkel tillgång till sammanställningar av vetenskapligt baserad kunskap
Läst "Ont i ryggen", har haft stöd för individuella bedömningar. Fortbildat mig själv
Tar del av resultaten och genomför arbetet sätt i enlighet med resultaten
Har tagit del av rapporter, fått besked om forskning och evidens
I diskussion kring evidensbaserad vård
Vilka behandlingsmetoder som rekommenderas
Rökningsfrågor
Just nu, vi ska arbeta systematiskt med tobaksprevention

Jag har tagit del av bl a rapporten om missbruk och låtit den påverka
Delat ut till våra politiker
Handläggning av ärenden till politikerna
Om värdet av ryggbehandlingar
Exempel som jag kan komma på är "Långt Liv", "Ont i ryggen"
Inför inskaffande av MR-röntgen och i dialogen/utveckling (Ont i ryggen- rapporten)
Vi använder den!
Alert-rapporter
SBU-Alert
Genom samverkan med vårt läkemedelsråd
Skulle önska att någon i landstinget drar slutsatser på lokal landstingsnivå
Inte så stor nytta, beroende på situationen – inte alltid möjligt att diskutera med andra parter

Politiker:

Kan användas som underlag i praktiskt arbete och beslutsfattandet
Underlag
Utvärderingar när det gäller faktaunderlaget är svårt att vara kritisk till, det är så mycket som påverkar. Hur stor studie, vem och hur det är gjort. Ska man ta ytterligare kontakter?
Som underlag vid diskussioner med verksamhetsföreträdare
I ställningstagande när det gäller ansökan om vårdavtal, egna motioner
Vägledning inför ställningstagande
Vid beställningar och prioriteringar
Uppföljning lokalt samt jämförelse och åtgärd
Uppslag till att ifrågasätta behandlingsmetoder/organisationer i det egna landstinget
I utformning av medicinska program. Allmän kunskap om sjukdomar och behandlingsmetoder
Har givit kunskap för det praktiska arbetet
Sökt information. Bra och tillgängligt
Läst om resultat för att använda i arbetet t ex överviktiga barn
Kunna föra debatt utifrån evidensbaserad kunskap
Tobaksrådgivning, uppföljning
Utvärdering av missbruksvården/ fler behandlingshem
För debattartiklar i alkohol- och narkotikafrågor m m
Som politiker är det bra att få reda på de utvärderingar som görs
Som politiker måste man kunna lita på de "utvärderingar" man får
Rapporter – evidens
Tipsa tjänstemän
Jag ifrågasätter i högre utsträckning

Läkare/sjuksköterska/annat vårdyrke:

Som kunskapsunderlag vid beredning av vissa ärenden
Ledning till att beskriva krav på verksamheten
I det dagliga arbetet i utvecklingsarbete och kartläggning
Jag har nytta av publikationer kring läkemedel och behandling
Som beställare i diskussion med vårdverksamhet som ett av flera utgivningsunderlag
Ex behandling med östrogen, osteoporos, ryggbesvär/läkemedelsbehandling och utvärdering av äldresjukdom
Bra rapporter, intressanta utredningar

4.b Om Nej: Beskriv varför:

Tjänstemän:

Jag har inte sysslat med frågor kopplade till detta tidigare
Jobbar inte med dessa frågor, men kollegor gör
SBU har inte haft rapporter inom "mitt arbetsområde"
Arbetar med organisations- och ledarskapsfrågor

Jobbar med IT-frågor inom landstinget
Läst mycket via andra sammanfattningar och vetenskaplig artiklar
Nytan är att veta att det finns vetenskaplig kunskap. Tillämpning och ändrad praxis måste ske där patienterna finns.
Svårt att få tid till att använda materialet på ett bra sätt
Inte ännu

Politiker:

Har inte helt vägt in det i olika politiska ställningstaganden
Har inte använt mig av dem

5. Har någon eller några av följande SBU-rapporter i något avseende varit beslutsunderlag för Dig?

Ont i ryggen, ont i nacken: **52 st** (T: 31, P: 11, L: 5)
Fetma – problem och åtgärder: **41 st** (T: 23, P: 12, L: 3)
Osteoporos – prevention, diagnostik & behandling: **35 st** (T: 19, P: 13, L: 3)
Alert-rapporterna, en eller flera: **26 st** (T: 21, P: 3, L: 2)
Behandling av alkohol- och narkotikaproblem: **22 st** (T: 15, P: 5)
Metoder för rökavvänjning: **21 st** (T: 14, P: 6)
Avancerad hemsjukvård och hemrehabilitering: **18 st** (T: 13, P: 5)
Annan SBU-rapport: **17 st** (T: 9, P: 4, L: 3)
Behandling med östrogen: **14 st** (T: 7, P: 4, L: 3)
Hörapparat för vuxna – nytta och kostnader: **14 st** (T: 6, P: 5, L: 3)
Behandling av urininkontinens: **10 st** (T: 4, P: 3)
Att förebygga karies: **6 st** (T: 4, P: 2)

*(Tjänstemän = T, Politiker = P, och Läkare/sjuksköterska/annat vårdyrke = L)
(Kommentar: Alla har inte fyllt i sysselsättning).*

6. Hur skulle SBU-rapporterna kunna bli mer användbara för just Dig?

Tjänstemän:

Borde finnas något mitt emellan den ”stora boken” och sammanfattningen
Med korta sammanfattningar som blir läshänvisningar
Jag skulle vilja ha ett ”mellanting” mellan den stora ”boken” och populärversionen
Räcker ofta med en sammanfattning
Har inga förslag. Det är viktigt att professionen får god information. De sammanfattningar som finns är bra för oss icke-medicinare
Det räcker att veta att de finns
Vet ej
Andra på mitt arbete använder dem
Tycker att de är bra som de är
Våga vara något mer tydliga
Marknadsför den bättre. Se till att berörda verksamhetsområden tar del av den bättre
Om jag tog till mig mer
Lätt tillgänglig. Tips på mail: Nu finns rapport om det och det osv
Lättare att få tillgång till
Bli mer tillgängliga
Mycket användbara som faktaunderlag bland flera andra faktaunderlag i samband med framtagande av beslutsunderlag
Anpassade till beställarprocessen, innehålla uppföljning parametrar
Beskriva tillämpbarheten på beställare. Uppdragssjukvård
Titta mer på samverkansfrågor

De skulle kunna mer beskriva hur "uppdragen" skulle kunna formuleras enligt SBU:s exempel
Beröra mitt arbetsområde (Neuropsykiatriska området)
Hjärt-kärlsjukdomar och parodontit
Helhetssynen på individnivå, hela livssituationen
Studiecirkel material
Se, punkt 4: Skulle önska att någon i landstinget drar slutsatser på lokal landstingsnivå,
Lokal anpassning, med i uppdrag/Avtal
Det största hindret är att få acceptans i vården för att systematiskt gå igenom SBU och andra rapporter

Politiker:

Någon form av nyhetsbrev (E-brev) där korta sammanfattningar kan ge inblick och locka till vidare läsning av hela rapporten
Info, gärna via E-post
Bra reklam, marknadsföring
Vara mera lättillgängliga för politiker
Ha dem lättare tillgängliga
Om jag fick tillgång till fler
Om jag tog del av dem
Osäker i nuläget
Vet ej
Bra som de är
Det är bra nu
Allt finns med idag
Är användbara idag

Läkare/sjuksköterska/annat vårdyrke:

Kortfattad sammanfattning med hänvisning till texten
Aktualiteten, en svår fråga. Ibland "t ex post/festum"
Lokal information i Landsting
Vet inte
Vet inte

7. Kan Du ge exempel på någon fråga som Du tycker skulle behöva vetenskaplig utvärdering?

Tjänstemän:

Barn, psykiatriska behandlingsmetoder
Behandlingspsykiatri
Fortsätt gärna inom det psykiatriska området för att också "puffa" på forskningen
Olika områden inom psykiatri
Psykiatri
Psykiatri + patienter med dubbeldiagnoser
Den psykiska hälsans betydelse/påverkan på den fysiska hälsan
T ex vård kontra sociala skillnader
Vad är ett hälsofrämjande/bra bemötande? Vad är generellt visat för de personer som ofta besöker vården?
Hur alla yrkesgrupper tas till vara. Hur är den enskilde/brukaren/kunden/patienten förmås ta och behålla sitt eget ansvar
Sambandet mellan medicinska åtgärder i relation till individens sociala situation
Hur förebyggs alkoholproblem?
Konduktiv pedagogik
Utbrändhet
Metoder för att hantera/minska stress
Organisation av sjukvården

Organisation – sjukvård!

Nyttan med organisationsförändringar. Kostar det mer än det smakar? Uppnås mål och syften med organisationsförändring?

Förebyggande och hälsofrämjande arbetsutvärderingar

Resultaten av olika vårdinsatser

Diagnostisering av enskilda rehabiliteringsbehov (vilka ska ha insatser, vilka inte...)

Nyttan av alternativa behandlingar i förhållande till hjälp vid kroniska sjukdomar. T ex BSÖ-metoden

Preventionsalternativmedicin

Neuropsykiatriska området

Förebyggande åtgärder och behandlingsmetoder vid foglossning/bäckenbottenuppluckring

Fosterdiagnostik

Att länka ekonomisk redovisning mot att använda metoder inom hälso- och sjukvårdsområdet, med teoretisk metodik som grund

Naprapati

Metoder att förbättra sömnen

Mer inriktning på kvinnor och hur sjukdomar drabbar dem, behandling m m

Medrehabilitering efter hjärtoperation medrehab för kvinnor med hjärtinfarkt

Uppföljningsmetodik (metodnivå)

Läkemedelsansvariga inom äldreården

Nyttan med träningsbad för olika diagnosgrupper

Strålningsrisker med telefoner, bärbara + mobil. Idag finns många åsikter men inget klagande

Habilitering – rehabiliteringsinsatser, multiprofessionellt teamarbete

Mätinstrument för uppföljning av statistiska avvikelser i samband med mätning av vårdverksamhet

Samlad översikt om screening för olika sjukdomstillstånd

Varcier behandling m m

Politiker:

Det är för lite inom det psykiatriska fältet

Psykisk ohälsa bland ungdomar framför allt flickor

Våld mot kvinnor och barn. Arbetsrelaterad ohälsa

Psykiatrins behandlingsmetoder

Organisationsförändringar, hur de påverkar. Sammanhang om vad som finns inom prioriteringar inom sjukvården

Patienttillfredsställelse kontra medicinska resultat

Register gemensamt för läkemedel

Alternativa träningsformer, typ move and walk

ADHD DAMP-barnen

Vikten av folkhälsoarbetet, hälsovinster och ekonomiska vinster

Neuropsykiatriska diagnoser om barn, behandlingsmetoder

HIV/aids i framtiden

Massagens betydelse

Akupunktur

Fetma

Stroke

DBT

Läkare/sjuksköterska/annat vårdyrke:

Psykoterapi och metoder – kognitiv

Organisationsförändringar

Effekten av konsultationstidens längd i primärvården på patientens värdering och compliance

8. Vad tycker Du är det bästa med SBU?

Tjänstemän:

- Trovärdigt, professionellt arbete
- Att de känns tillförlitliga och grundar sig på evidens
- Tillförlitlighet
- Tillförlitlighet, "serviceminded" personal vid telefon och mailkontakter
- Upplevs som tillförlitliga
- Seriositeten
- Trovärdighet
- Trovärdighet
- Trovärdighet
- Hög trovärdighet
- Att det är så trovärdiga resultat, seriös utvärdering
- Det är vetenskapligt säkerställt
- Gedigen granskning av tillgänglig litteratur
- Systematiska sammanställningar, tydlig redovisning av evidensgrad
- Vetenskapligt evidensbaserade
- Vetenskapligt
- Systematiken och förankringen
- Evidensbaserat
- Evidensbaserat
- Evidensbaserade
- Evidensbaserat
- Vetenskapligheten
- Kompetent och professionellt organ
- Kunskapen
- Granskning av evidens för olika behandlingsmetoder
- Kvalitén
- Att det finns ett organ för utvärdering är oerhört viktigt
- Att den är ett begrepp för både beställare och utförare
- Hela tanken bakom, men det behöver föras ut mer till oss beställare
- Att det är oberoende från sjukvården
- Ses som en neutral utvärderare
- Den opartiska granskningen
- Konkreta lösningar inom mycket komplicerade områden
- Bred genomgång
- Att det sker en genomgång och belysning inom olika områden. De rapporter jag har läst är intressanta
- Landsövergripande rapporter
- Aktuella adekvata ämnen som är intressanta att ta del av
- Tillgängliga. Väl genomarbetade rapporter. Aktuella ämnen
- Tillgängligheten för den som vill
- Tillgänglighet
- Lätt tillgängligt, snabb uppfattning om resultatet för läsaren
- Lätt tillgänglighet, evidensbaserat – grundar sina beslut på SBU:s rapporter
- Tillgänglig fakta
- Kunskapen och lätt tillgängligt
- Hemsidan med aktuell lättåtkomlig info
- Relevanta undersökningar/nätbaserad
- Lätt tillgängligt på nätet
- Bra rapporter
- Pålitliga rapporter
- Bra syfte
- Lättlästa, evidensbaserade
- Bra skrifter – lättlästa
- Bra rapporter, enkelt språk

Strukturerade
Sammanfattningen
Lättlästa
Lättlästa små broschyrer
Alternativa träningsformer
Dess begynnande integration med SoS och Lf/Kf
Vederhäftigheten

Politiker:

Pålitlighet
Trovärdigheten. De gedigna genomgångarna
Bra för beslutsunderlag, då rapporterna har stor trovärdighet
Att man använder seriös vetenskap
Rapporterna ger trygghet och ökad kunskap
Vetenskapen – begripligt – bra
Att man bevakar och gör sammanställningar av all den vetenskapliga dokumentation som finns och därefter ger rekommendationer
Att belysa kvalitetsfrågorna
Kvalitén
Kvalitén
Självständig
Inför utvärderingsjobb
De ger en mer fullständig genombelysning
Användbara för att göra vårdprogram
Faktabeskrivning
Alert och sammanfattningar
Att det finns
Att ni finns
Att uppmärksamma behandlingsmetoder som behöver mönstras ut, alternativt föras in

Läkare/sjuksköterska/annat vårdyrke:

Tar fram underlag på vad som är evidensbaserat
Rapporterna är bra och Medicinsk Vetenskap och Praxis
Bra sammanfattningar plus att SBU finns
Stöd för PU:s arbete

9. Övriga synpunkter

Tjänstemän:

Hitta ett system för att skicka en signal ut till berörda att en ny rapport kommit ut. T ex mail till en central kontaktperson som kan skicka vidare ut i respektive organisation
Koppla SBU-dokument till lokala dokument

Politiker:

Kan inte så mycket om SBU

Läkare/sjuksköterska/annat vårdyrke:

Arbetets omfattning gör att man har svårt att värdera de senaste rönen